

BUREAU MALIEVELD
PUBLIC AFFAIRS

Provincie Limburg: De toekomst van Chemelot

Stakeholderonderzoek onder site users, overheid, industriële bedrijven en brancheverenigingen

Inhoud

01	Doel en methodologie	04	Samenwerking met de Provincie
02	Vestigingsklimaat van Nederland	05	Toekomstperspectief
03	Vestigingsklimaat van Chemelot	06	Aanbevelingen

Doel en methodologie

Doel en methodologie

Doel

In kaart brengen hoe diverse stakeholders, waaronder de site users, aankijken tegen de toekomst van Chemelot en de daarbij horende kansen en uitdagingen. Eveneens is het doel van dit onderzoek om inzicht te krijgen in hun visie op de samenwerking met de Provincie Limburg en de rol die die samenwerking kan spelen.

Methodologie

Doelgerichte steekproef met 30+ participanten uit verschillende stakeholdergroepen (site users, overheid, ngo's en brancheverenigingen). De interviews werden deels face-to-face als online gehouden en waren semi-gestructureerd. De interviews zijn voorbereid met een uitgewerkte vragenlijst en naderhand thematisch geanalyseerd.

Vestigingsklimaat van Nederland

Vestigingsklimaat van Nederland

- Stakeholders schetsen een **overwegend negatief beeld van het Nederlandse vestigingsklimaat**, vooral vergeleken met andere Europese landen. Terwijl buurlanden als Duitsland en België hun industrie actief ondersteunen, ervaren bedrijven in Nederland juist **meer onzekerheid, hogere kosten en toenemende regeldruk**.
- Belangrijke knelpunten zijn de **hoge (net)energietarieven** en de **CO₂-heffing bovenop het Europese ETS-systeem**. Bedrijven ervaren dit als een oneerlijk speelveld binnen Europa. Ook het **stikstofbeleid** en **trage vergunningverlening** remmen investeringen af. De onzekerheid over wat er op de lange termijn wel en niet kan, maakt dat bedrijven hun plannen uitstellen of overwegen elders te investeren.
- Tenslotte ontbreekt volgens veel respondenten een **helder en consistent langetermijnbeleid**. Er is behoefte aan duidelijkheid over de koers van Nederland: welke rol heeft de (chemische) industrie in de toekomst, en welke randvoorwaarden worden geboden om te verduurzamen én concurrerend te blijven?

“Er moet een ‘level playing field’ zijn op energie, want we kunnen nu niet concurreren.”

“We lopen tegen marktbarrières aan.”

Vestigingsklimaat van Chemelot

Vestigingsklimaat van Chemelot

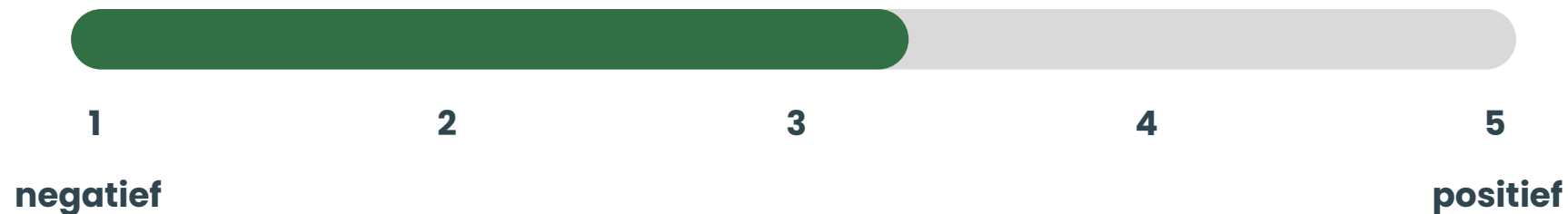
Het vestigingsklimaat van Chemelot wordt over het algemeen **positiever** beoordeeld dan vergelijkbare clusters in andere landen.

Respondenten noemen verschillende redenen voor hun beoordeling.

“Als je een transitie wilt maken van oude naar nieuwe industrie, dan zit je hier fantastisch.”

“Er is industriesymbiose, maar dit is niet per se beter dan op andere locaties.”

“Als de aanlanding van H2 en elektriciteit er niet komt, hebben we een probleem.”

Concurrentievoordelen van Chemelot

Sterk geïntegreerd industrieel ecosysteem

De nauwe samenwerking tussen bedrijven en processen op Chemelot wordt breed gewaardeerd en onderscheidt het terrein van andere clusters. De sterke mate van integratie biedt voordelen voor kennisdeling, efficiëntie en gezamenlijke ontwikkeling.

Strategische ligging en infrastructuur

Chemelot profiteert van een gunstige ligging in het hart van Europa, nabij Noordrijn-Westfalen, en van uitstekende verbindingen via weg, water en spoor. De compacte opzet van de site zorgt bovendien voor schaalvoordelen en een hoge mate van concentratie tussen bedrijven.

Vergunningen en beleidsklimaat

De koepelvergunning wordt door stakeholders gezien als een belangrijk concurrentievoordeel, omdat deze bedrijven in staat stelt snel te investeren en innoveren. Ook de steun van de provincie wordt genoemd als versterkende factor.

Kennisecosysteem en focus op innovatie

De Brightlandscampus vervult een centrale rol in het versnellen van de verduurzaming en de ontwikkeling van nieuwe technologieën. De aanwezigheid van kennisinstellingen en expertise vormt daarbij een belangrijke versterkende factor.

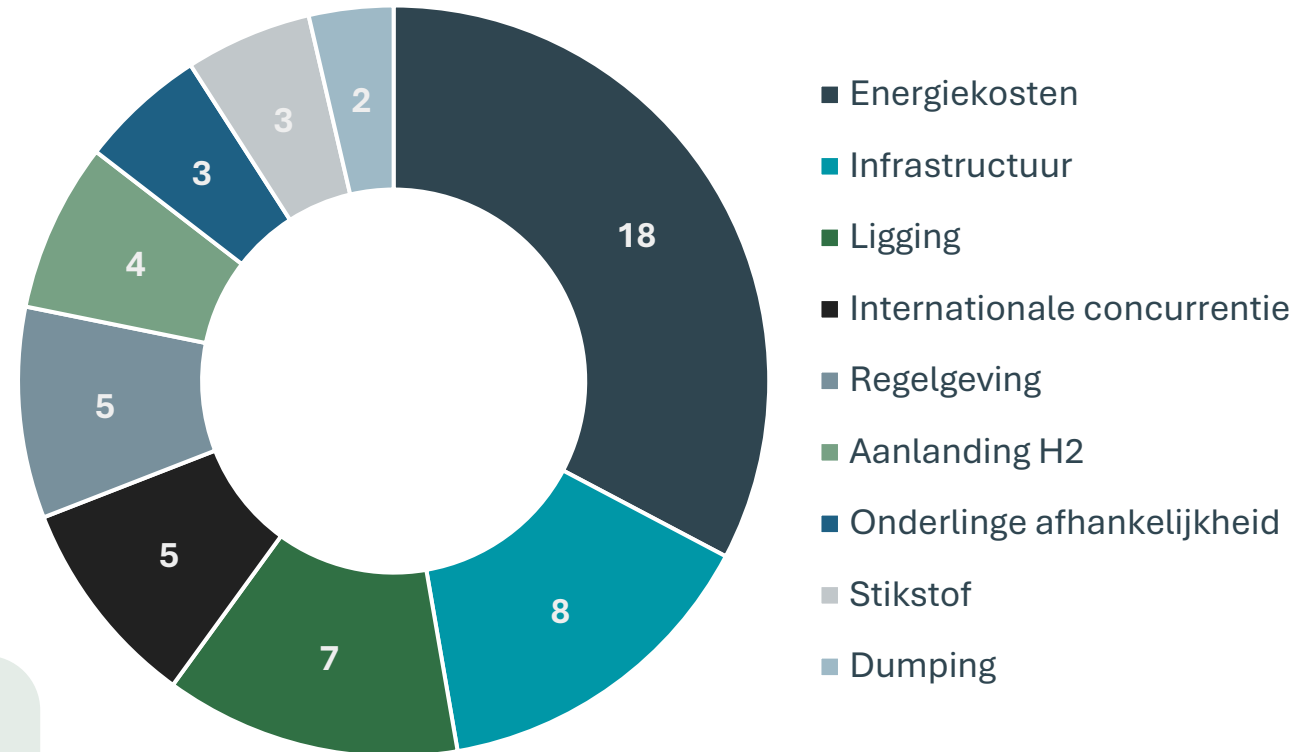
Bedreigingen voor Chemelot

De relatief hoge **energiekosten** vormen volgens stakeholders de belangrijkste bedreiging voor Chemelot. Zij wijzen erop dat de energieprijzen in landen als Duitsland en België aanzienlijk lager liggen, wat de concurrentiepositie onder druk zet.

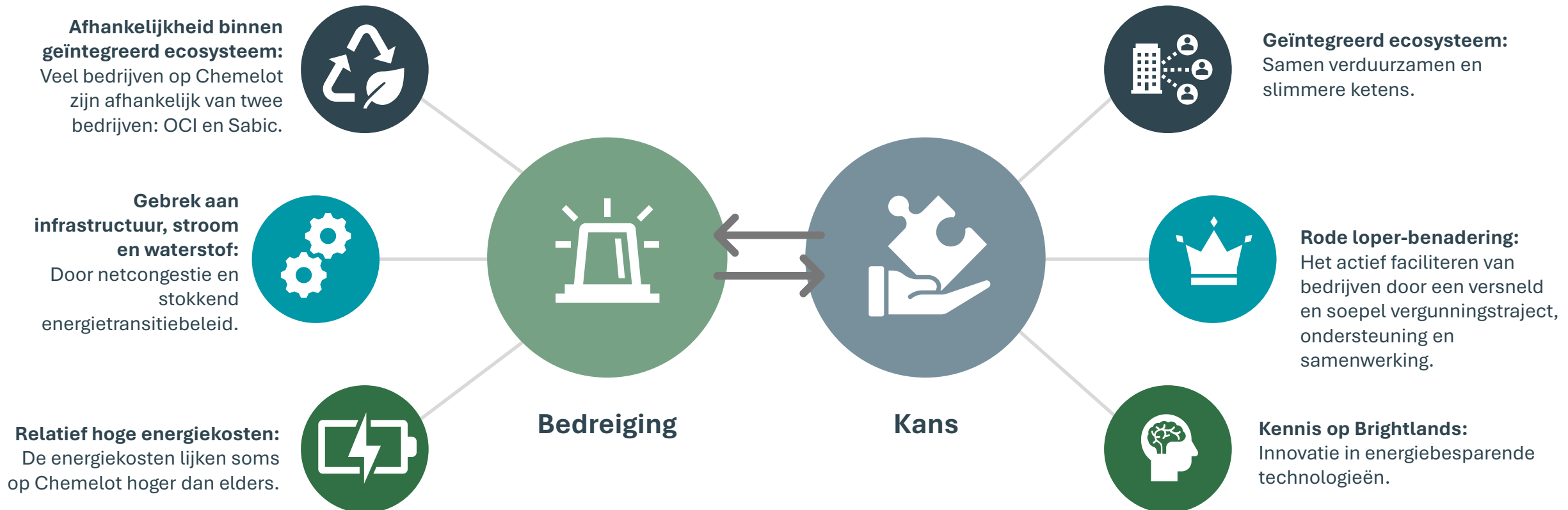
Daarnaast worden ook de **infrastructuur** en de **geografische ligging** regelmatig als knelpunten gezien. Met name het tekort aan specifieke infrastructuur zoals voor ammoniak en CO2 en het ontbreken van directe toegang tot zee worden daarbij als nadelen genoemd.

“We zitten in Nederland, waar de energiekosten beduidend hoger zijn dan in omringende landen.”

“Antwerpen heeft een betere infrastructuur en ligt aan het water. We hebben een disadvantage van 200km.”

Kansen en bedreigingen gaan hand in hand

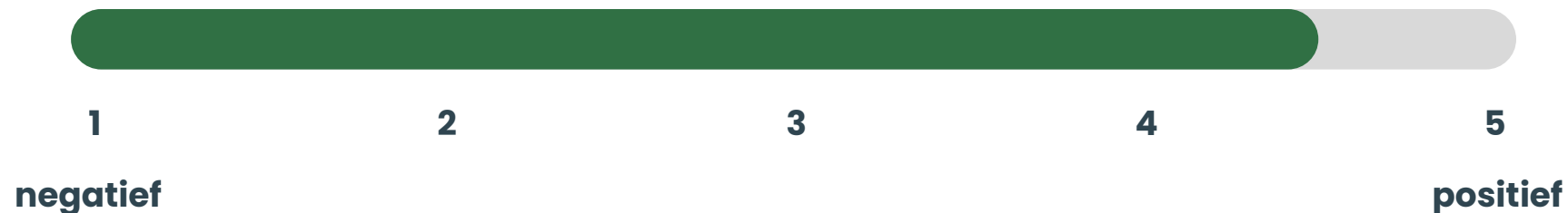
Samenwerking met de Provincie Limburg

Algemene beoordeling samenwerking met de Provincie

- Over het algemeen is men **zeer tevreden over de samenwerking met de Provincie Limburg**. Provincie Limburg wordt gezien als een **betrouwbare partner** die bruggen weet te slaan richting Den Haag.
- Het contact loopt volgens de participanten soepel en op alle niveaus is er goede afstemming.
- Vooral de **proactiviteit, ambitie en bereidheid om risico's te nemen worden gewaardeerd**.
- De provincie onderscheidt zich door **continuïteit, betrouwbaarheid en bereikbaarheid**. Stakeholders ervaren de samenwerking als professioneel en voorspelbaar, wat vertrouwen schept voor toekomstige samenwerking.
- Meerdere stakeholders waren ook positief over gedeputeerde Stephan Satijn persoonlijk.

“De Provincie steekt echt haar nek uit, zelfs bij een negatief MER-advies voor FUREC bleven ze zich inzetten.”

“We hebben een gedeputeerde met lef.”

De Provincie als “motor achter Limburgse economie”

Betrokken

De Provincie Limburg wordt door veel stakeholders als een betrokken partij gezien.

Bereikbaar

De bereikbaarheid van de provincie wordt erg gewaardeerd. Stakeholders geven aan het fijn te vinden snel te kunnen schakelen met de provincie.

Betrouwbaar

De provincie wordt gezien als een betrouwbare partner.

Ambitueus

Stakeholders prijzen de provincie voor haar sterke ambities, hoe ze achter deze ambities staat en vooral blijft staan.

Proactief

Stakeholders geven aan de proactiviteit vanuit de Provincie Limburg erg te waarderen. Het feit dat veel zaken proactief worden opgepakt, wordt gewaardeerd.

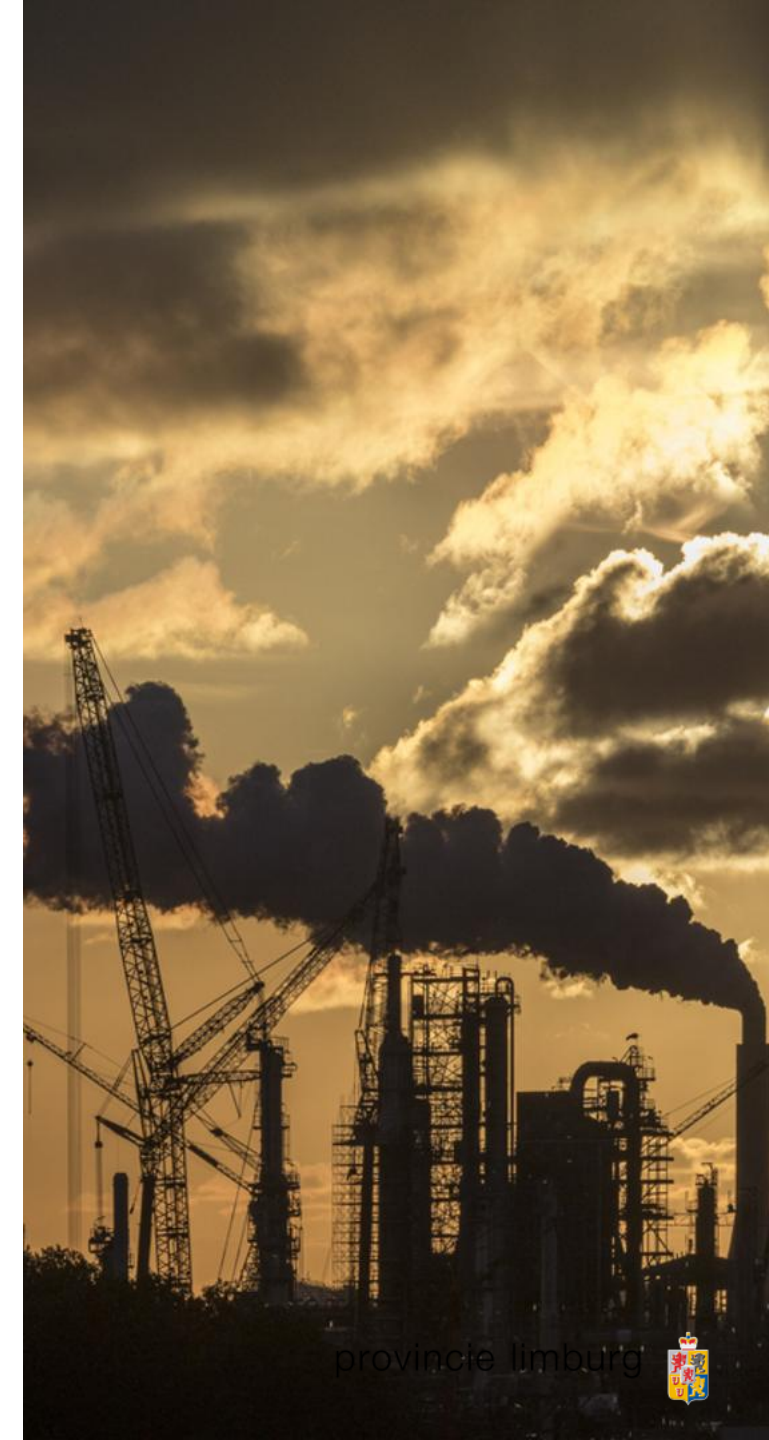

Durfal

Volgens stakeholders durft de Provincie Limburg gewaagde beslissingen te nemen die niet altijd gangbaar zijn. Een voorbeeld hiervan is de beslissing rondom FUREC.

De rol van de Provincie in de energietransitie

- Stakeholders zijn overwegend positief over de rol van de Provincie Limburg in de energietransitie. De provincie wordt gezien als een partij die **haar nek uitsteekt voor de regio** en zich actief inzet om bedrijven te ondersteunen in de omslag naar duurzame energie.
- **Er bestaat een duidelijke verwachting dat de provincie een actieve en faciliterende rol blijft spelen:** niet alleen door beleid te maken maar door mee te investeren, te lobbyen en obstakels weg te nemen.
- Stakeholders noemen vooral het belang van **financiële steun voor energievoorziening, het behoud van de Limburgse Power Facility (LPF) en een stevige lobby richting Den Haag en Europa** om een gelijk speelveld te waarborgen met buurlanden als Duitsland en België.
- Daarnaast wordt gevraagd om een **meewerkende en meedenkende houding:** een **provincie die optreedt als intermediair tussen bedrijven en overheid**, snel kan handelen met bijvoorbeeld gedoogvergunningen, en zich verdiept in de strategie van bedrijven.
- Tot slot benadrukken meerdere respondenten het belang van **een langetermijnvisie die ruimte laat voor maatwerk en tempo**. Te veel focus op strategische plannen kan volgens sommigen juist vertragen. De voorkeur gaat uit naar een provincie die **opties creëert, investeringen mogelijk maakt en “schouder aan schouder” met bedrijven optrekt** in de uitvoering van de energietransitie.

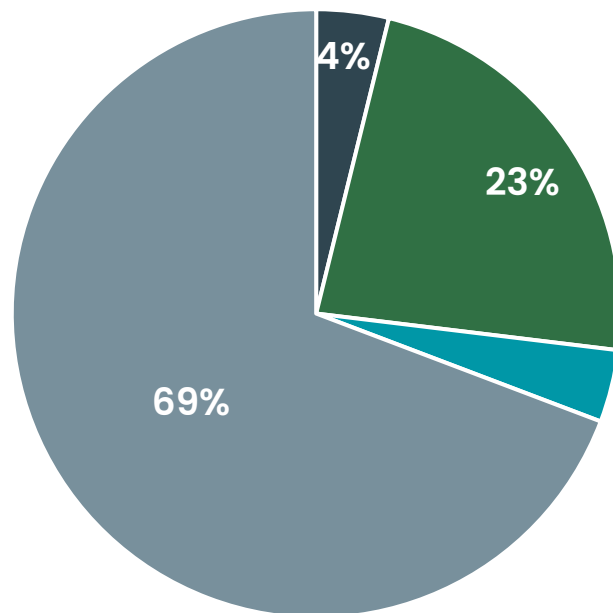

Brightlands
Smart Services Ca

Toekomstperspectief:
wat is er nodig?

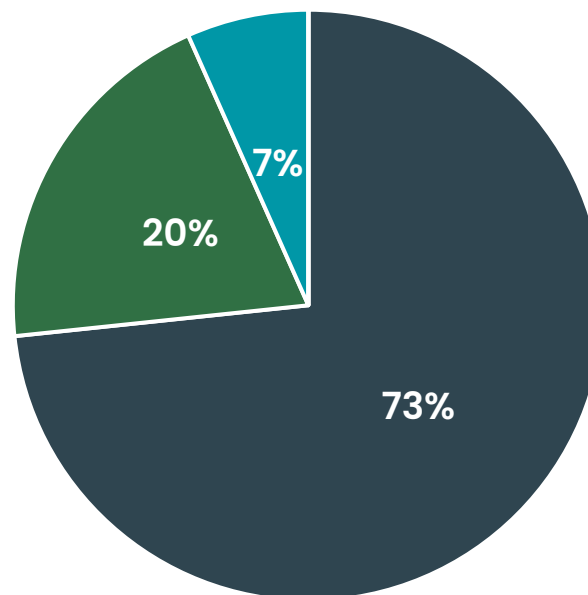
Hoe zien stakeholders de toekomst?

Hoe ziet u de toekomst van het chemisch cluster op Chemelot de komende 10 jaar?

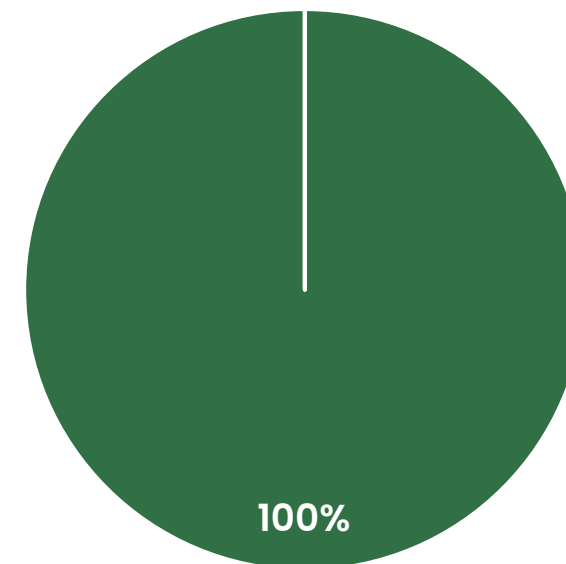
■ Groeiend ■ Krimp ■ Stabiel ■ Onzeker

Hoe waarschijnlijk is het dat uw bedrijf over 5 jaar nog steeds actief is op Chemelot?

■ Zeer waarschijnlijk ■ Waarschijnlijk ■ Neutraal
■ Onwaarschijnlijk ■ Zeer onwaarschijnlijk

Zou uw organisatie bereid zijn om actief bij te dragen aan de transitie naar een toekomstbestendig Chemelot?

■ Nee ■ Ja

Wat er nodig is voor de toekomst van Chemelot

- Stakeholders benadrukken dat Chemelot alleen haar sterke positie kan behouden als er **gerichte actie wordt genomen op energie, infrastructuur en het Europese speelveld**. De concurrentiedruk neemt toe, terwijl de kosten in Europa stijgen en landen als de VS en China fors investeren in hun industrie.
- Een van de belangrijkste voorwaarden is de **betaalbaarheid en beschikbaarheid van duurzame energie**. Goedkope, groene elektriciteit en waterstof zijn essentieel om de productie concurrerend te houden. Zonder snelle investeringen in aanlanding en verbindingen – zoals CO₂- en waterstofleidingen, het havengebied in Stein en de multimodale corridor – dreigt Chemelot letterlijk en figuurlijk van het netwerk los te raken.
- Daarnaast wordt gewezen op het belang van een **gelijk speelveld in Europa**. Stakeholders vinden dat Nederland en de EU industriebeleid moeten voeren dat vergelijkbaar is met dat van de VS, waar de overheid actief stimuleert via subsidies en bescherming. De hoge Europese energie- en CO₂-kosten maken het lastig om te concurreren, zeker zolang goedkoop materiaal uit China en Rusland de markt overspoelt.
- Chemelots kracht ligt in haar **geïntegreerde ecosysteem van bedrijven, kennisinstellingen en infrastructuur**. Dat systeem moet behouden blijven en ruimte krijgen om te vernieuwen, via investeringen in circulariteit, Brightlands Circular Space en innovatiepartnerschappen. Want als één schakel in de keten verdwijnt, stort het geheel in.
- Tot slot vragen stakeholders om **duidelijkheid en consistentie in (overheids)beleid**. De industrie moet kunnen rekenen op een voorspelbaar investeringsklimaat, met snelle besluitvorming en concrete steun voor industriële verduurzaming. Alleen dan blijft Chemelot aantrekkelijk voor nieuwe bedrijven en innovatieve koplopers.

Aanbevelingen voor de Provincie Limburg

Aanbevelingen

Samenwerking met andere clusters

Richting ministeries is het van belang om een gezamenlijk aanbod te doen, gedragen door meerdere industriële clusters.

Maak asks concreet en gedetailleerd

Wees concreet in de verschillende asks met betrekking tot de projecten, geef details en niet teveel hoog-overstrategie.

Meer regie en inzicht bij belangrijke spelers

Probeer meer regie en inzicht te krijgen in de stand van zaken bij individuele bedrijven die van vitaal belang zijn voor Chemelot.

Belang van Chemelot in Den Haag

Het unieke karakter van Chemelot, de verwevenheid van de bedrijven, kennis en samenwerkingen kan beter overgebracht worden richting Den Haag.

BUREAU MALIEVELD

PUBLIC AFFAIRS

Relaties Reputatie Resultaat

Spaces Rode Olifant
t.a.v. Bureau Malieveld

Zuid Hollandlaan 7
2596 AL Den Haag

070-2400800

info@bureaumalieveld.nl